ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΟΣ

Τά ἐπίσημα πρακτικά τῆς δίκης γιά τόν Πόλκ

Συνεχίζεται ἡ ἀπολογία τοῦ κατηγορουμένου Στακτοπούλου

29ον

Συνεχίζομεν τὴν δημοσίευση τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης γιὰ τὴν δολοφονία Πόλκ μὲ τὴν συνέχεια τῆς ἀπολογίας τοῦ Σταχτοπούλου.

Ἦταν καλὸς ἄνθρωπος καὶ καλὸς δημοσιογράφος καὶ διὰ τὸν ὁποῖον λέγω ὅτι οἱ πρῶην συνάδελφοί μου πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανοι. Τὸν Ρίζον συνήντησα εἰς τὴν σκάλαν τῆς ἐφημερίδος. Ἤμουνα παιδὶ ἀκόμα τότε καὶ δὲν τὸν ἤξερα προσωπικῶς. Εἶδα εἰς τὴν εἴσοδον ἕνα γέρον καὶ τὸν ρώτησα ποῦ μπορῶ νὰ δῶ τὸν Ρίζον. Μοῦ ἀπήντησεν «ὁρίστε, τί θέλεις;». Τοῦ λέγω ὅτι θέλω προσωπικῶς τὸν Ρίζον νὰ δῶ. Τὸν φανταζόμουνα ἄνθρωπον ἐπιβλητικὸν καὶ διαφορετικόν. Ὁ Ρίζος μοῦ εἶπε «ἐγὼ εἶμαι, λέγε τί θέλεις». Τότε τοῦ ἀπήντησα ὅτι «τώρα τὸ καλοκαίρι ποὺ ἔχουμε διακοπάς, θέλω νὰ ἐργασθῶ εἰς τὴν ἐφημερίδα σας χωρὶς μισθό». Ἐκείνος μὲ παρέπεμψεν εἰς τὸν Σπαθάρην. Πῆγα πράγματι εἰς τὸν τελευταῖον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶπα τὴν ἐπιθυμίαν μου. Ὁ Σπαθάρης ἐδέχθη καὶ μὲ παρέπεμψε εἰς τὸν δημοσιογράφον Ζῆραν, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ ὁ πρῶτος διδάσκαλός μου εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. Τοῦ εἶμαι πάντοτε εὐγνώμων.

Μετὰ τὰς διακοπὰς ἐπέστρεψα εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ὅταν τελείωσα, ἐπῆγα καὶ πάλιν εἰς τὸ «Φῶς», ὅπου καὶ μὲ προσέλαβεν ὡς μόνιμον συντάκτην. Ἐκεῖ εἰργάσθην ἀπὸ τὸ 1930 ἕως τὸ 1940—1941. Οἱ πρῶην συνάδελφοί μου μὲ ἐκτιμοῦσαν καὶ αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι βάλλουν ἐναντίον μου σήμερον δὲν ἔχουν δίκαιον. Εἰς τὸ «Φῶς» ὅμως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπῆρχε καὶ ἕνας ἀρχισυντάκτης ὁ Χαϊνόγλου, παλαιὸς βουλευτὴς τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ὁ ὁποῖος ἀντικατέστησε σιγὰ-σιγὰ τὸν Σπαθάρη, ὅστις μέχρι τῆς προσλήψεως τοῦ Χαϊνόγλου, ἦτο ὁ ἴδιος ἀρχισυντάκτης.

Μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ Χαϊνόγλου, προσελήφθη εἰς τὸ «Φῶς» ὁ Σεραφεὶμ Μάξιμος, ἕτερος βουλευτὴς κομμουνιστής. Οὗτος εὑρίσκεται σήμερον εἰς τὰς χώρας τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος, ὁ δὲ Χαϊνόγλου ἔχει συλληφθῆ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπως ἐδιάβασα πρὸ μηνῶν. Οἱ δύο αὐτοὶ κύριοι, διότι ἤμουν τότε ἀφοσιωμένος στὴν δουλειά μου καὶ ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἤμουν, ὅπως μὲ ἔχουν περιγράψει μερικοὶ ἀπὸ τοὺς μάρτυρες τῆς κατηγορίας, πρᾶος, ἤρεμος, ἥσυχος, καὶ ὅπως εἶπε καὶ ὁ κ. Κάμπτον, φρόντιζα νὰ κολμάρω τὰ νεῦρα τῶν ἄλλων καὶ νὰ μὴ προκαλῶ τὴν διέγερσιν, νὰ κολμάρω τὰς ἀταξίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι συνηθισμένοι στὰ σχολεῖα. δι' ὃν λόγον μὲ εἶχον πρόεδρον τῆς τάξεως καὶ πιστεύω ὅτι εἶχα καλὸν χαρακτῆρα, δὲν μιλοῦσα παρὰ μόνον ὅταν ἐζητεῖτο ἡ γνώμη μου, φαίνεται ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ εἶχαν καταλάβει αὐτοὶ οἱ κύριοι Χαϊνόγλου καὶ Μάξιμος καὶ ὅπως κάνουν σέ τέτοιες περιπτώσεις (ἤμουν τότε 22 ἐτῶν) μὲ ἐπλησίασαν.

Συγκεκριμένως, ἐθυμοῦμαι ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Χαϊνόγλου εἶχε πλησιάσει ἕναν ἄλλον σκιτσογράφον τοῦ «Φωτὸς» τὸν Φώτην Καυτυχιάδην, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τὰς Ἀθήνας καί, ἐξ ὅσων ἔχω ἀκούσει, εἶναι καλὸς σκιτσογράφος. Τὸν εἶχαν πλησιάσει καὶ τοῦ ἔκαναν καθοδήγησιν μὲ τὸν τρόπον ποὺ ξέρουν αὐτοὶ καὶ τὸν ἔμπασαν εἰς τὸν ἀριστερισμόν. Ἀργότερα ἔπεσαν καὶ σὲ μένα. Κάθε νέος ἔχει ὡρισμένα ὄνειρα καὶ φιλοδοξίες στὴ ζωή του. Εἶχα καὶ ἐγὼ ὁ.ειρα καὶ φιλοδοξίες.

Τὸ κατάλαβαν αὐτὸ καὶ ἄρχισαν νὰ μοῦ μιλοῦν γιὰ τὶς ἀνισότητες τῆς ζωῆς, γιὰ τὶς ἀδικίες καὶ ἕνα σωρὸ πράγματα ποὺ παρασύρουν τοὺς νέους καὶ ἄλλα. Αὐτὰ τὰ λένε μὲ μεγάλη τέχνη, οἱ κομμουνισταί, δὲν τὰ λέ.ε ἀποτόμως, διότι ξέρουν πὼς πρέπει νὰ λεχθῆ ἕνα πρόγραμα γιὰ νὰ φέρη τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αὐτὴ ἡ καθοδήγησις συνεχίσθηκε Ἄν σᾶς πῶ πὼς ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ἀτελῶς μὲ ὅλους τοὺς σιδηροδρόμους τοῦ Κράτους, μὲ τὰ ἀτμόπλοια τοῦ Κράτους, νὰ τηλεφωνῆ ἐλευθέρως, νὰ τηλεγραφῆ μὲ τὰ μισὰ τέλη καὶ ὅλα αὐτά.

Μεταξὺ τῶν κατηγόρων μου ὑπάρχει καὶ ἕνας εἰς τὸν ὁποῖον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν εἶχε δοθεῖ τέτοιο δελτίο ἢ τοῦ εἶχε ἀφαιρεθῆ τὸ δελτίο κυκλοφορίας σιδηροδρόμων. Εἰς ἐμένα εἶχε δοθεῖ τὸ δελτίον αὐτό. Ἡμην ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἠγωνίζετο διὰ νὰ κερδίσῃ ἀρκετὰ καὶ νὰ συντηρήσῃ τὴν οἰκογένειάν του. Σημειῶστε ὅτι, ὅπως εἶπα καὶ προηγουμένως, εἶχα ἕνα ἀδελφὸ καὶ δύο ἀδελφές. Ἐργάσθηκα σκληρὰ καὶ ἐσπούδασα καὶ τοὺς τρεῖς.

Ἡ πρώτη ἀδελφή μου, ἐτελείωσε τὸ Ἀνώτερον Παρθεναγωγεῖον, ὁ δὲ μακαρίτης ἀδελφός μου ἐτελείωσε τὸ Γυμνάσιον. Ἡ μικρότερη ἀδελφή μουτελείωσε τὸ Πανεπιστήμιο. Ἐπρόκειτο νὰ πάῃ καὶ ὁ ἀδελφός μου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, λόγῳ ὅμως τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου, πῆγε στὸ μέτωπον καὶ ἔκτοτε δὲν τὸν ἐπανείδομεν. Εἶχα ἐργασθεῖ συνεπῶς σκληρὰ εἰς τὴν ζωήν μου. Αὐτὲς τὶς ὑποχρεώσεις τὶς ὁποῖες εἶχα ἐγώ, ἔχουν συνήθως οἱ ἔγγαμοι καὶ μετὰ πολλὰ χρόνια. Τὰς ὑποχρεώσεις αὐτὰς τὰς εἶχα ἀπὸ 11—12 ἐτῶν. Ἔπρεπε νὰ ἐργασθῶ διὰ νὰ συντηρήσω τὴν οἰκογένειάν μου. Ὅταν ἐπήγαινα εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Κολλέγιον καὶ ἕως ὅ-του μπορέσω νὰ ἐργαστῶ, εἰργάζετο ἡ μητέρα μου, ἡ ὁποία εἶναι μιὰ ἡρωΐδα τῆς ζωῆς πρέπει νὰ ξεύρετε, ὅπως ὅλες οἱ Ἑλληνίδες. Εἰργάζετο καὶ μὲ ἔστελνε εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ ὅταν κατάλαβα τὸν ἑαυτόν μου ἱκανὸν νὰ ἐργασθῶ τῆς ἔπα ὅτι θὰ συνεχίσω ἐγὼ καὶ νὰ καθίσῃ αὐτή.

»Τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς εἰργάσθην εἰς τὴν ἐφημερίδα «Νέα Εὐρώπη». Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἤμουν σύνδεσμος. Ἐλέχθη αὐτό. Τὰ ποιὸ περίεργα πράγματα ἐλέχθησαν ἐδῶ εἰς ὅλος μου διὰ τὸ Γερμανικὸν Γραφεῖον Τύπου, ὅτι δηλαδὴ ὁ μίστερ Φόκλελ μὲ τιμοῦσε διὰ τῆς φιλίας του καὶ ὁ Λαγχάμερ μὲ ἐπεριποιεῖτο ἰδιαιτέρως ὡς καὶ ὁ Βέρνερ ἐπίσης. Αὐτοὶ ἦσαν τοῦ Γερμανικοῦ Γραφείου Τύπου γι' αὐτὸ ξεύρω τὰ ὀνόματά τους, ὅπως τὰ ξέρουν καὶ ὅλοι οἱ δημοσιογράφοι.

Ἡ δουλειά τὴν ὁποίαν ἐκαμνα εἰς τὴν «Ν. Εὐρώπην», ἀπὸ τὴν ὁποίαν σημειωτέον, εἶχα ὁπολυθῆ κάποτε, μαζὶ μὲ τὸν κ. Μεσολογγίτην καὶ τὸν κ. Καρέτσον, ὅταν ἡ ἐφημερίδα εἶχεν ἀλλάξει τὴν διεύθυνσιν ἀπὸ τὸν Σπαθάρην, τὸν ὁποῖον εἶχαν ἐπιβάλλει οἱ Γερμανοὶ νὰ τὴν ἐκδώσῃ μετεβίβασαν εἰς τὸν Ἡλιάδην καὶ τὸν Ὡρολογᾶν. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, μεταξὺ τῶν ἄλλων συντακτῶν τοὺς ὁποίους ἀπέλυσαν οἱ Γερμανοί, ἀπελύθην καὶ ἐγώ. Ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον μὲ ἀπέλυσαν εἶναι γνωστὸς εἰς πολλοὺς συναδέλφους μου καὶ ἀπορῶ διατὶ δὲν τὸν ἀνέφερεν ὁ κ. Βεκιάρης.

ΠΩΣ ΜΠΗΚΕ ΣΤΟ ΕΑΜ

Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρενέβησαν ἄλλοι συνάδελφοι εις τὸν κ. Ἡλιάδην καὶ μὲ κράτησε. Τοῦ εἶπαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀνήκει σὲ μιὰ οἰκογένεια, καλὴ ἡ ὁποία εἶχε δώσει ἕνα παιδί της γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι ἐὰν τὸν ἀπολύσῃς, πῶς θὰ ζήσῃ ἡ οἰκογένειά του; Φαίνεται δὲ ὅτι ἐπείσθη ὁ Ἡλιάδης καὶ μὲ κράτησε. Αὐτὸ εἶναι γιὰ στὸν εἰς τοὺς δημοσιογράφους καὶ εἰς τὸν κ. Βεκιάρη ἐπίσης, ὅστις ἦλθεν εἰς τὸ σπίτι μου καὶ μοῦ ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπολυσταὶ καὶ ἄλλοι τοὺς ὁποίους ὑποψιάζοντο. Ἐπίσης εἶχον δοθεῖ τότε τὰ δελτία συντακτῶν. Ἕνα τέτοιο δελτίον συντακτῶν ὅταν εἶχε κανεὶς μποροῦσε νὰ ταξιδεύσῃ ἐλεύθερος τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ἀτελῶς μὲ ὅλους τοὺς σιδηροδρόμους τοῦ Κράτους, μὲ τὰ ἀτμόπλοια τοῦ Κράτους, νὰ τηλεφωνῆ ἐλευθέρως, νὰ τηλεγραφῆ μὲ τὰ μισὰ τέλη καὶ ὅλα αὐτά.

Μεταξὺ τῶν κατηγόρων μου ὑπάρχει καὶ ἕνας εἰς τὸν ὁποῖον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν εἶχε δοθεῖ τέτοιο δελτίο ἢ τοῦ εἶχε ἀφαιρεθῆ τὸ δελτίο κυκλοφορίας σιδηροδρόμων. Εἰς ἐμένα εἶχε δοθεῖ τὸ δελτίον αὐτό. Ἡμην ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἠγωνίζετο διὰ νὰ κερδίσῃ ἀρκετὰ καὶ νὰ συντηρήσῃ τὴν οἰκογένειάν του. Σημειῶστε ὅτι, ὅπως εἶπα καὶ προηγουμένως, εἶχα ἕνα ἀδελφὸ καὶ δύο ἀδελφές. Ἐργάσθηκα σκληρὰ καὶ ἐσπούδασα καὶ τοὺς τρεῖς.

Ἡ πρώτη ἀδελφή μου, ἐτελείωσε τὸ Ἀνώτερον Παρθεναγωγεῖον, ὁ δὲ μακαρίτης ἀδελφός μου ἐτελείωσε τὸ Γυμνάσιον. Ἡ μικρότερη ἀδελφή μουτελείωσε τὸ Πανεπιστήμιο. Ἐπρόκειτο νὰ πάῃ καὶ ὁ ἀδελφός μου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, λόγῳ ὅμως τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου, πῆγε στὸ μέτωπον καὶ ἔκτοτε δὲν τὸν ἐπανείδομεν. Εἶχα ἐργασθεῖ συνεπῶς σκληρὰ εἰς τὴν ζωήν μου. Αὐτὲς τὶς ὑποχρεώσεις τὶς ὁποῖες εἶχα ἐγώ, ἔχουν συνήθως οἱ ἔγγαμοι καὶ μετὰ πολλὰ χρόνια. Τὰς ὑποχρεώσεις αὐτὰς τὰς εἶχα ἀπὸ 11—12 ἐτῶν. Ἔπρεπε νὰ ἐργασθῶ διὰ νὰ συντηρήσω τὴν οἰκογένειάν μου. Ὅταν ἐπήγαινα εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Κολλέγιον καὶ ἕως ὅ-του μπορέσω νὰ ἐργαστῶ, εἰργάζετο ἡ μητέρα μου, ἡ ὁποία εἶναι μιὰ ἡρωΐδα τῆς ζωῆς πρέπει νὰ ξεύρετε, ὅπως ὅλες οἱ Ἑλληνίδες. Εἰργάζετο καὶ μὲ ἔστελνε εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ ὅταν κατάλαβα τὸν ἑαυτόν μου ἱκανὸν νὰ ἐργασθῶ τῆς ἔπα ὅτι θὰ συνεχίσω ἐγὼ καὶ νὰ καθίσῃ αὐτή.

»Τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς εἰργάσθην εἰς τὴν ἐφημερίδα «Νέα Εὐρώπη». Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἤμουν σύνδεσμος. Ἐλέχθη αὐτό. Τὰ ποιὸ περίεργα πράγματα ἐλέχθησαν ἐδῶ εἰς ὅλος μου διὰ τὸ Γερμανικὸν Γραφεῖον Τύπου, ὅτι δηλαδὴ ὁ μίστερ Φόκλελ μὲ τιμοῦσε διὰ τῆς φιλίας του καὶ ὁ Λαγχάμερ μὲ ἐπεριποιεῖτο ἰδιαιτέρως ὡς καὶ ὁ Βέρνερ ἐπίσης. Αὐτοὶ ἦσαν τοῦ Γερμανικοῦ Γραφείου Τύπου γι' αὐτὸ ξεύρω τὰ ὀνόματά τους, ὅπως τὰ ξέρουν καὶ ὅλοι οἱ δημοσιογράφοι.

Ἡ δουλειά τὴν ὁποίαν ἐκαμνα εἰς τὴν «Ν. Εὐρώπην», ἀπὸ τὴν ὁποίαν σημειωτέον, εἶχα ὁπολυθῆ κάποτε, μαζὶ μὲ τὸν κ. Μεσολογγίτην καὶ τὸν κ. Καρέτσον, ὅταν ἡ ἐφημερίδα εἶχεν ἀλλάξει τὴν διεύθυνσιν ἀπὸ τὸν Σπαθάρην, τὸν ὁποῖον εἶχαν ἐπιβάλλει οἱ Γερμανοὶ νὰ τὴν ἐκδώσῃ μετεβίβασαν εἰς τὸν Ἡλιάδην καὶ τὸν Ὡρολογᾶν. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, μεταξὺ τῶν ἄλλων συντακτῶν τοὺς ὁποίους ἀπέλυσαν οἱ Γερμανοί, ἀπελύθην καὶ ἐγώ. Ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον μὲ ἀπέλυσαν εἶναι γνωστὸς εἰς πολλοὺς συναδέλφους μου καὶ ἀπορῶ διατὶ δὲν τὸν ἀνέφερεν ὁ κ. Βεκιάρης.

ΠΩΣ ΜΠΗΚΕ ΣΤΟ ΕΑΜ

Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρενέβησαν ἄλλοι συνάδελφοι εις τὸν κ. Ἡλιάδην καὶ μὲ κράτησε. Τοῦ εἶπαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀνήκει σὲ μιὰ οἰκογένεια, καλὴ ἡ ὁποία εἶχε δώσει ἕνα παιδί της γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι ἐὰν τὸν ἀπολύσῃς, πῶς θὰ ζήσῃ ἡ οἰκογένειά του; Φαίνεται δὲ ὅτι ἐπείσθη ὁ Ἡλιάδης καὶ μὲ κράτησε. Αὐτὸ εἶναι γιὰ στὸν εἰς τοὺς δημοσιογράφους καὶ εἰς τὸν κ. Βεκιάρη ἐπίσης, ὅστις ἦλθεν εἰς τὸ σπίτι μου καὶ μοῦ ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπολυ-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ

Ἡ παραδοσιακὴ ἐξοχὴ προσελκύει τοὺς ἀστούς

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

ραδίνουν μαθήματα τοπικῆς κουζίνας. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν λαμπρό. Τὸ χωριὸ ξαναπῆρε ζωή, τὸ εἰσόδημα τῶν χωρικῶν διπλασιάστηκε καὶ τριπλασιάστηκε καὶ κανένας ἀπὸ τοὺς κατοίκους του δὲ θέλει πιὰ νὰ φύγει. Ὅσο γιὰ τοὺς τουρίστες ποὺ ἔρχονται νὰ περάσουν ἐκεῖ τὶς διακοπές τους, μένουν ἐνθουσιασμένοι, καὶ ξανάρχονται ὅπως ξαναγυρίζει κανεὶς σ' ἕναν ἀγαπημένο τόπο.

ΟΙ ΤΣΙΜΕΝΤΕΝΙΕΣ ΜΥΡΜΗΓΚΟΦΩΛΙΕΣ

Ἄν τὸ χωριὸ Σάν- Ἔ- Γκεν τυλὲ τῆς Ἀρντὲς μπόρεσε νὰ βρεῖ τὸ σωστὸ δρόμο, δὲν θάλεγε κανεὶς τὸ ἴδιο γιὰ τὸ χωριὸ Ναζάκ. Μὲ τὰ γοτθικὰ σπίτια του, σκαρφαλωμένο στὴν πλαγιὰ τοῦ δουνοῦ ἦταν ἡ ἴδια ἡ εἰκόνα τῆς ὁμορφιᾶς. Καί, φυσικά, ὅπως ὅλα τὰ ὀρεινὰ χωριά, μαράζωνε.

Ὥσπου βρῆκε τὸν ἄνθρωπό του στὸ πρόσωπο τοῦ δημάρχου ποὺ ἀπόχτησε ἐδῶ καὶ δώδεκα χρόνια. Ταλέντο ἐπιχειρηματικὸ ὁ δήμαρχος, ξεκαθάρισε ἀμέσως τὶς κοινοτικὲς ἰδιοκτησίες, κάπου διακόσια ἑκτάρια γῆς, στὶς καλύτερες τοποθεσίες ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ὀνειρευτεῖ ἕνας ἐπιχειρηματίας τουριστικῶν ἐγκαταστάσεων. Καὶ οἱ ἐπιχειρηματίες ἤρθαν. Δύο ἑταιρίες ἀνέλαβαν τὴν «ἀξιοποίηση» τῆς κοινοτικῆς γῆς.

Σὲ λίγο δυὸ τεράστια συγκροτήματα, τσιμεντένια, πολυώροφα, μὲ διαμερίσματα - μυρμηγκοφωλιὲς γιὰ «οἰκογενειακὲς διακοπὲς» καὶ μέ... χωρητικότητα 2.000 ἀτόμων, ὑψώθηκαν ὑπερήφανα στὸ Ναζάκ τῶν 900 κατοίκων. Ἡ τοποθεσία καταστράφηκε ἀνεπανόρθωτα καὶ ἡ περιοχὴ παραδόθηκε στὸν ἀνέλεγκτο τουρισμό. Σὲ λίγο ὅταν οἱ γέροι τοῦ χωριοῦ— ποὺ εἶναι πολλοί— θὰ ἔχουν πεθάνει, οἱ «καὶ τόχθονες» θὰ ἀποτελοῦν δείγματα γιὰ μελέτη, ἀπομεινάρια τοῦ παρελθόντος ποὺ οἱ τουρίστες θὰ τὸ βλέπουν σὰν ἔκθεμα μουσείου. Ἀλλά, ἡ ἐπιχείρηση πάει πολὺ καλὰ καὶ οἱ ἐπιχειρηματίες καλύτερα.

Αὐτὴ εἶναι ἡ διπλῆ ὄψη τοῦ τουρισμοῦ τῆς «ἐξοχῆς» σήμερα στὴ Γαλλία: Προσφέρει παραδείγματα γιὰ μίμηση καὶ παραδείγματα γιὰ ἀποφυγή. Κι' ἔτσι ὁ ντόπιος πληθυσμὸς διχάζεται ἀνάμεσα ὁτὸν πειρασμὸ τοῦ αὐξημένου εἰσοδήματος καὶ τῆς ἀνόδου τῆς τιμῆς τῆς γῆς, καὶ στὶς προσπάθειες νὰ μὴ καταστραφεῖ τὸ περιβάλλον, ποὺ εἶναι ἄλλωστε καὶ τὸ βασικὸ τους «ἐμπόρευμα».

Ὡστόσο, ἡ ἀγορὰ οἰκοπέδων γίνεται ἀνοιπόφευκτη καὶ λίγο —λίγο ἡ γῆ φεύγει ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κατοίκων γιὰ νὰ περάσει στοὺς κατοίκους τῶν πόλεων ποὺ θέλουν μιὰ ἐξοχικὴ κατοικία στὴν «ἀληθινὴ ἐξοχὴ» καὶ στὰ χέρια τῶν ἐπιχειρηματιῶν ποὺ θέλουν νὰ χτίσουν τὰ ἀπάνθρωπα κτίρια— μυρμηκοφωλιές. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὰ παλιὰ σπίτια. Οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων ποὺ θέλουν ἕνα γνήσιο, παραδοσιακὸ ἐξοχικὸ σπίτι, ἐπέπεσαν στὰ παλιά, γοτθικὰ σπίτια τῶν χωριῶν. Ἀγόρασαν, ἀγοράζουν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα: Σὲ πολλὲς περιοχὲς ἡ τιμὴ τῶν παλιῶν σπιτιῶν δεκαπλασιάστηκε μέσα σὲ λίγα χρόνια. Οἱ τελευταῖοι κληρονόμοι τῶν παλιῶν οἰκογενειῶν τοῦ χωριοῦ, πῆραν στὸ χέρι ἀρκετὰ χρήματα καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸν τόπο τους. Καὶ ἡ ἴδια τύχη, σὲ ἀκόμη ὑψηλότερες τιμές, περιμένει καὶ τὰ ὑπόλοιπα σπίτια.

Στὸ μεταξὺ ὅσο στὰ χωριὰ ποὺ μετεβλήθηκαν σὲ «τουριστικὰ» παραμένουν ἀκόμη γνήσιοι ἀγρότες, ξεσποῦν οἱ ἀναπόφευκτες ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στοὺς κατοίκους τῶν πόλεων καὶ στοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ. Ὁ Παριζιάνος ποὺ ξόδεψε τὰ λεπτά του γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἕνα γοτθικὸ σπίτι σὲ κάποιο χωριό, φανατίζεται τὸν ἑαυτό του.. πυργοδεσπότη καὶ δὲν ἀνέχεται τὶς ὀσμὲς τοῦ χοιροτροφείου ποὺ ποὺ ἐπιμένει νὰ διατηρεῖ ὁ χωρικὸς γείτονάς του. Καυγάδες, παράπονα... στὸ δήμαρχο, ἀναφορές, δημιουργοῦν ἕνα κλίμα ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ εὐνοεῖ τὴ συμβίωση. Ἔτσι πολλαπλασιάζονται τὰ κρούσματα ἐχθρικῆς συμπεριφορᾶς τῶν ντόπιων πρὸς τοὺς «εἰσβολεῖς».

Τί θὰ γίνει; Ὁ γαλλικὸς τύπος προτείνει δύο λογικότερες λύσεις: Νὰ συγκροτηθοῦν τοπικὲς ἐπιτροπὲς μὲ τὴ συμμετοχὴ ἀρχιτεκτόνων καὶ ἱστορικῶν, ποὺ θὰ ἀναλάβουν τὴ σχεδιασμένη τουριστικὴ ἀξιοποίηση. Ἀλλὰ, ὁ προγραμματισμὸς καὶ ἡ ὀρθὴ σχεδιοποίηση εἶναι αὐτὰ ἀκριβῶς ποὺ ἔλειψαν πάντα ἀπὸ τὸν τουρισμὸ καὶ ποὺ κυρίως ἐνοχλοῦν τοὺς ἐργολάβους τῆς «ἀξιοποιήσεως». Γι' αὐτὸ καὶ πάρα τὶς φωνὲς διαμαρτυρίας, οἱ Γάλλοι τῶν πόλεων καὶ οἱ Γάλλοι τῶν ἀγρῶν περιμένουν μὲ κάποια δόση μοιρολατρίας τὴν ἐπικείμενη καταστροφὴ καὶ τὼν τελευταίων τόπων ποὺ μποροῦν νὰ ἔχουν ἀκόμη τὸ ὄνομα τῆς «ἐξοχῆς».

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟ 17)4 — 15)7)1977

Α' ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΤΡΩΝ — ΣΑΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΣ

ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ	ΕΚ ΣΑΜΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (καὶ ΚΕΡΚΥΡΑ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΤΡΙΤΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
21.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	
ΤΕΤΑΡΤΗ	
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
ΠΕΜΠΤΗ	
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (ΙΘΑΚΗ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	07.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Β' ΜΕΤΑΞΥ ΑΣΤΑΚΟΥ — ΣΑΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΣ

ΕΞ ΑΣΤΑΚΟΥ	ΕΚ ΣΑΜΗΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ	
15.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)	07.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)
ΠΕΜΠΤΗ	
09.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	07.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ Κ. ΤΣΙΜΑΡΑ
ΤΗΛΕΦ. 277-783 & 270-948

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.-Κ.Τ.Ε.Λ.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.

ΔΙ' ΑΘΗΝΑΣ: 5,20, 6, 6.30, 7,30, 8, 9, 9,45, 10.30, 11,15 12.00, 12.45, 13.30, 14.15 15.00, 15.45, 16.30, 17.20, 17.45, 18.30, 19.15, 20.15, 21.00.

ΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ: 7.00 μέσῳ Ἀθηνῶν, 9.30 μέσῳ Ρίου, 17.30 μέσῳ Ἀθηνῶν.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Κ.Τ.Ε.Λ.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΘΗΝΩΝ. Ἐκ Πατρῶν: 5.30, 6.45, 8, 9, 10, 11.30, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.45, 21.15. Ἐξ Ἀθηνῶν: 6.30, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.30, 21.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΧΑΪΑΣ — ΠΥΡΓΟΥ. Ἐκ Πατρῶν 5.45, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 30, 20.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ. Ἐκ Πατρῶν: 7, 7.10, 14. Ἐκ Τριπόλεως: 7, 13.

Ἐκ Πατρῶν: Διὰ Καλάβρυτα 5.45, 7.10, 10, 13.10, 15.30. Διὰ Δάφνην 10.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΙΓΙΟΥ: 5.45, 7.30, 8.35, 9.35, 10 35, 11.35, 12.05, 12.30, 13.05 13.35, 14.15, 15.15, 16.05, 17 05, 18.05, 19.05, 20.05. Ἐξ Αἰγίου: 6.15, 6.50, 7.30, 8.30, 9, 15, 10, 11, 12, 12.30, 13, 14.05 '5, 16, 17, 18, 19, 20.05.

ΕΛΛΑΣ-ΙΤΑΛΙΑ

ΦΕΡΡΥ ΜΠΩΤ „ΓΕΩΡΓΙΟΣ"

4.000 ΤΟΝΝΩΝ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Μπρίντιζι στὶς 22, 24, 26, 28 καὶ 30 Ἰουνίου, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 Ἰουλίου, 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29 καὶ 31 Αὐγούστου

Πληροφορίαι - εἰσιτή